

VÅRE NORSKE HUNDERASER

Norsk lundehund

Foto: Anneli Rosenberg

Opprinnelse

Norsk lundehund er en eldgammel hunderase som ble brukt til jakt på sjøfugl over store deler av Norges kyst. Vi vet ikke sikkert hvor gammel den er, men vi har beskrivelse av lundefangst med hund som er over 400 år gammel.

Lundehunden har vært et viktig ledd i kyst-Norges næringsvei.. Hunden jaktet ved å gå inn i reirene i trange bergganger og steinurer og hente ut levende fugler. Kjøttet på lundefuglene ble brukt til menneskeføde, mens fjær og dun ble brukt til sengetøy eller eksportert sørover.

Fra 1850-årene gikk man over til å fange lundefugl med nett. Dette, samt generell avbefolkning av fiskeværerne på Nordlandskysten førte til at det store behovet for lundehunder forsvant.

I Måstad på Værøy, hvor forbindelsen til omverdenen var dårlig, tok man imidlertid vare på den stedegne stammen av lundehunder og jakttradisjonene knyttet til dette hundeholdet. Herfra fikk ekteparet Christie på Hamar tilsendt noen hunder i mellomkrigstiden og de avlet fram et større antall hunder. Under andre verdenskrig utryddet valpesyken nesten alle hundene på Måstad. Bestanden på Værøy ble da fornyet ved hjelp av hunder fra Christies oppdrett. Valpesyken rammet senere Østlandet også, og mot slutten av 1950-tallet var stam-

men nærmest utdødd. Eleanor Christie tok imidlertid nok et krafttak for rasen og fikk i 1960 fem hunder til Østlandet fra Måstad. Hun fikk nå med seg flere oppdrettere og rasen ble berget...

Eksteriør

Lundehunden er en liten spiss Hund med skulderhøyde 32–38 cm. Hannhundene er markert kraftigere enn tispene. Kroppsformen skal være rektangulær slik at hunden er noe lengre enn den er høy. Pelsen har vanligvis brun farge med hvite tegninger. Hårlaget er middels langt, med glatt og mørk overpels.

Anatomiske særtrekk

Lundehundens anatomiske særtrekk gjør den spesielt interessant i bevaringsarbeidet. Spesielt for lundehunden er at de skal ha seks tær på alle fire ben. På forlabbene er det fem tre-leddede og en to-leddet tå. Til ekstratærne er det utviklet et godt muskelapparat, slik at de får en praktisk funksjon. Det ytre øret kan foldes sammen, slik at det indre øret beskyttes mot skitt når hunden arbeider i trange bergganger. Hunden har stor bevegelse ved at skulderleddet er utformet slik at forbeina kan føres rett ut til siden, mens nakkeleddets fleksibilitet gjør at hunden kan bøye hodet bak på ryggen.

Kilde: Den norske hundeboka, Ulvund tekst & forlag.

Foto: Magnus Enger

Sikring av lundehunden for framtida

Den viktigste sikringen av lundehunden er å sørge for at det finnes en stor og livskraftig stamme av rasen. Flere kan bidra til dette ved å skaffe seg lundehund dersom de likevel kan tenke seg en mindre selskaps Hund.

Det er etablert en sædbank for alle de norske hunderasene. Sædbanken bygges opp i samarbeid mellom de enkelte raseklubbene, Norsk Kennel Klub og Norsk genressurscenter, for å bygge opp en genbank med frossen sæd for langtidslagring. Målet er at genbanken skal inneholde sæd

etter ti hunder av hver av de sju norske hunderasene (foruten lundehund er det buhund, dunker, hygenhund, haldenstøver, norsk elghund grå og norsk elghund sort). Sæden skal fortrinnsvis lagres i ti år og kan tas i bruk ved for eksempel akutt krise i en rase eller behov for "gammelt" materiale i avlsarbeidet.

Hvis du er interessert i mer informasjon om lundehunden kan du ta kontakt med Norsk Lundehund Klubb, Norsk Kennel Klub, Pb. 163 Bryn, 0611 Oslo, tlf. 21 600 900 eller Norsk genressurscenter, 1431 Ås, tlf. 64 94 90 55.

Foto: Gunn Tove Ormsæ

skog+
landskap
NORSK
GENRESSURSSENTER

Norsk Kennel Klub, Pb 163 Bryn, NO-0611 Oslo
T: 21 60 09 00 F: 21 60 09 01
info@nkk.no
www.nkk.no

Norsk genressurscenter
- inngår i Norsk institutt for skog og landskap
Pb 115, NO-1431 Ås
T: 64 94 90 55 F: 64 94 29 80
www.genressurser.no
post@skogoglandskap.no